

расположенных рядом украинских говоров. Но, так как диалекты, хранят в себе память ушедших веков, есть вероятность, что этот диалектизм восходит к праславянской эпохе. *Стёжка* – узкая, незаасфальтированная дорога. Слово *стёжка* знакомо и литературному языку, но чаще встречается в диалектах. В украинском языке есть однокоренные лексемы *стежка*, *стежинка*, что косвенно свидетельствует о древности их происхождения. Это подтверждено исследованиями этимологов, связывающих названные лексемы с древнерусским *стезя*, *стъза*, *стъза*: старославянским *стъза*: санскритским *stighnoti* «восходить, подниматься» (очевидно, на небо, что было свойственно божествам). Привлечение этнолингвистических сведений позволяет точнее представить коннотации диалектного слова, понять внутреннюю форму фразеологизмов, полнее реконструировать фрагмент диалектной картины мира, таким образом, яснее воссоздав архаическое мышление и мировоззрение.

Шиян. К. В.

ВП «КТД ЛНУ ім. Т. Шевченка»

СУЧАСНІ СКЛАДОВІ УКРАЇНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ

Сьогодні набуває актуальності проблема глобалізму, який розширює науково-технічні горизонти розвитку і несе в собі ознаки соціальної, економічної та екологічної кризи. Такі зміни є наслідком духовної кризи, оскільки яскраво проявляються у вигляді дисбалансу моральних ідеалів і цінностей. В зв'язку з цим метою дослідження є складові сучасної духовної української культури.

Мова. Культура людини розкривається через мову. У мові міститься і виявляється сутність людини.

Література. Зв'язок людини з книгою зумовлює величезний виховний зміст книжкової культури, її роль в контексті духовної культури залишається надзвичайно важливою.

Мистецтво – це багатий світ прекрасних образів, прояв фантазії, бажання зрозуміти сенс життя та людського буття, концентрація творчих сил людини. Завдяки мистецтву, людина може зрозуміти, усвідомити те, що не в змозі отримати за допомогою власного життєвого досвіду.

Традиції будь-якого народу є важливим елементом духовної культури, їх регулятивна функція впливає на формування ціннісної орієнтації, вироблення художнього смаку, норм і правил поведінки.

Релігія – явище дуже складне і має соціальний характер, тобто воно виникло в суспільстві цілком закономірно й існує разом з ним; воно поєднує в собі елементи раціонального та ірраціонального.

На мою думку, найважливішою складовою, яка впливає на духовний розвиток людини, є саме літературні твори. Книга супроводжує людину з раннього дитинства, несучи їй світло розуму та знань, виховуючи її естетично.

Отже, духовна культура – багатошарове утворення, що включає в себе пізнавальну, моральну, художню, правову й інші культури.

СЕКЦІЯ 4

РОЛЬ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ У ФОРМУВАННІ ГУМАНІТАРНО-ТЕХНІЧНОЇ ЕЛІТИ

Шульга А.В.
НТУ «ХПІ»

ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Згідно з основними постулатами системи вищої освіти, випускники мають володіти певними знаннями, вміннями та навичками, необхідними для їх професійної діяльності. При цьому відомо, що дані три компоненти взаємозалежні. Так на основі знань формуються вміння, а на основі вмінь – навички. Далі ми отримуємо нові знання й починається новий цикл діяльності. Саме тому підготовка студентів ґрунтується на освоєнні теоретичного матеріалу, що є раціональним та логічним підходом до навчання. Але в сучасному житті тільки високого розумового розвитку недостатньо. Необхідно враховувати ще один аспект – психологічний розвиток особистості, який є одним з головних складових готовності студентів до професійної діяльності.

Діяльність психолога передбачає об'єктивність при сприйнятті та аналізі складних професійних ситуацій; вміння визначити коло доступних йому завдань; готовність застосувати свій професійний досвід відповідно до нових обставин, ситуацій. Зазначене є можливим при ефективному включені в процес професійної підготовки внутрішньої активності майбутніх фахівців у галузі психології. Дослідження, проведені під керівництвом П.Д. Рабіновича та М.П. Нуждіної, показали зв'язок між успішністю засвоєння знань та рівнем розвитку особистісних якостей студента. Так, навчанню на «добре» і «відмінно» сприяють висока мотивація, прагнення бути лідером в колективі, а також значна вимогливість до себе і навколишніх людей. Таким чином, це передбачає створення в межах навчальної програми відповідних умов для самопізнання, саморозвитку, самовдосконалення та самореалізації особистості майбутнього психолога.

Науковці відокремлюють і такі професійно значущі характеристики психолога, які повинні розвиватися в процесі його підготовки: відкритість до нових контактів і вміння їх підтримувати, високий рівень емоційного самоконтролю у процесі спілкування, емоційна привабливість для людей, високий інтелект з високою чутливістю, що полегшує орієнтацію в емоційній сфері клієнта, а також відчуття відповідальності за свої дії, усвідомлення меж власної компетентності; певний індивідуалізм і самостійність у прийнятті рішень. Велике значення надається гуманістичній спрямованості особистості, а